СХВАЛЕНО:
Педагогічною радою
Парасковіївської спеціальної
школи № 40 Донецької обласної ради
протокол від 26.08.2026 № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор Парасковіївської
спеціальної школи № 40
Донецької обласної ради
Олександр ВАСИЛЕНКО
Наказ від 27.08.2026 № 75-од

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освіти Парасковіївської спеціальної школи № 40 Донецької обласної ради

ВСТУП

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Парасковіївської спеціальної школи № 40 Донецької обласної ради розроблено відповідно до вимог чинного законодавства України з метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами (зокрема з порушеннями інтелектуального розвитку) на якісну освіту. Внутрішня система є інструментом постійного вдосконалення освітнього й корекційно-розвиткового процесів, оперативного реагування на виклики воєнного стану та цифровізації, а також координації взаємодії між педагогами, адміністрацією та батьками учнів.

Враховуючи специфіку закладу, **структура цього Положення** сформована відповідно до чотирьох ключових напрямів забезпечення якості освітньої діяльності та містить такі структурні компоненти:

Вступ (*визначає специфіку Закладу і структуру Положення*).

Розділ І. Загальні положення (*нормативно-правова база, мета, завдання, принципи та термінологічний апарат ВСЗЯО*).

Розділ ІІ. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти (*порядок проведення самооцінювання)*.

Розділ ІІІ. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності (*правила етичної поведінки, запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації та особливості використання ШІ-технологій*).

Розділ ІV. Напрями освітньої діяльності закладу освіти.

4.1. Безпекове освітнє середовище (*вимоги до безпеки в умовах воєнного стану, психологічного комфорту учнів із порушеннями інтелекту, архітектурної доступності, Універсального дизайну).*

4.2. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти (*особливості моніторингу навчальних досягнень, життєвих компетентностей та прогресу розвитку вихованців на основі ІПР*).

4.3. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників (*оцінка професійної майстерності педагогів, їхнього саморозвитку та атестації/сертифікації*).

4.4. Критерії, правила і процедури оцінювання ефективності управлінської діяльності керівних працівників (*якість менеджменту, кадрової політики та інформаційних систем*).

Розділ V. Прикінцеві положення *(порядок затвердження, внесення змін і доповнень до Положення).*

Додатки.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі – Положення) у Парасковіївській спеціальній школі № 40 Донецької обласної ради (далі – Заклад) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про цифрову трансформацію», Положення про спеціальну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України, Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової середньої освіти, Методичних рекомендацій МОН та УІРО «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами» (2024), наказу МОН №17 від 09.01.2019 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту», Методичних рекомендацій Державної служби якості освіти щодо самооцінювання управлінської діяльності, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Державної служби якості освіти України, Статуту Закладу.

1.2. Внутрішня система забезпечення якості освіти (далі – ВСЗЯО) Закладу інтегрує в єдину систему управління освітні, корекційно-розвиткові, виховні та управлінські процеси.

1.3. ВСЗЯО спрямована на формування спільного розуміння якості освіти всіма учасниками процесу, надання якісних послуг дітям з порушеннями інтелектуального розвитку з метою їхнього захисту, успішної соціальної адаптації та інтеграції в суспільство.

1.4. **Метою** ВСЗЯО є:

– забезпечення права дітей з порушеннями інтелектуального розвитку на здобуття загальної середньої освіти з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку;

– забезпечення в освітньому процесі системного психолого-педагогічного супроводження;

– розвиток здібностей, здійснення допрофесійної підготовки та соціалізації учнів;

– сприяння засвоєнню норм етики, міжособистісного спілкування, основ гігієни та праці;

– впровадження педагогіки партнерства та консультування батьків.

1.5. **Основними завданнями** ВСЗЯО Закладу є:

– оновлення змісту освіти та корекційно-розвиткової роботи відповідно до специфіки розвитку дітей з порушеннями інтелектуального розвитку;

– моніторинг динаміки розвитку та соціально-побутової адаптації вихованців на основі Індивідуальних програм розвитку (ІПР);

– підвищення кваліфікації педагогів у сфері спеціальної педагогіки та дефектології;

– забезпечення ефективного використання ресурсів Закладу;

– розвиток культури академічної доброчесності та безпекового середовища.

1.6. Фундаментальні **принципи**, на яких будується ВСЗЯО в Закладі:

Дитиноцентризм – орієнтація на потреби та можливості кожного вихованця.

Спеціальна корекційна спрямованість – підпорядкування процесів компенсації та подолання порушень інтелектуального розвитку вихованців.

Комплексна безбар'єрність – фізична, інформаційна та сенсорна доступність простору (Універсальний дизайн, Розумне пристосування).

Академічна доброчесність – культура чесності, взаємоповаги та відповідальності.

Системність – регулярність та взаємозв'язок процедур оцінювання, моніторингу ІПР та управлінських рішень.

Прозорість – зрозумілість критеріїв оцінювання без публічного порівняння дітей.

Безпечність – гарантування фізичної та психоемоційної захищеності в умовах воєнного стану.

1.7. Внутрішнє самооцінювання діяльності закладу освіти здійснюється за чотирма обов'язковими **напрямами**, визначеними чинним законодавством України:

–Освітнє середовище закладу освіти.

–Система оцінювання здобувачів освіти.

–Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти.

–Управлінські процеси закладу освіти.

1.8. **Функції** ВСЗЯО Закладу:

– *прогностична* – визначення перспектив розвитку якості освітньої та корекційної діяльності;

– *діагностично-стимулювальна* – виявлення сильних і слабких сторін діяльності педагогів та Закладу;

– *корекційна* – своєчасне внесення змін в освітній, виховний та корекційно-розвитковий процеси за результатами моніторингових досліджень;

– *інформаційна* – забезпечення адміністрації, педагогічної ради та законних представників вихованців аналітичними даними;

– *превентивна* – своєчасне виявлення ризиків та запобігання кризовим ситуаціям.

1.9. **Терміни та поняття**, що використовуються в цьому Положенні:

Якість освіти – відповідність результатів навчання та організації процесів вимогам законодавства, стандартам та ІПР учня.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього, виховного та корекційного процесів, що забезпечує здобуття учнями соціально-побутових навичок, адаптацію та інтеграцію в суспільство.

Корекційно-розвиткова робота – система заходів, спрямованих на подолання чи компенсацію порушень розвитку дітей з порушеннями інтелекту.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання та викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання.

Академічний плагіат – видача чужих наукових чи творчих результатів (зокрема отриманих за допомогою ШІ без опрацювання) за власні.

Фабрикація та фальсифікація – вигадування чи свідома зміна даних, результатів оцінювання, психолого-педагогічних карт моніторингу або досягнень учнів.

Універсальний дизайн в сфері освіти – дизайн середовища, програм і послуг, максимально придатний для використання всіма учнями без додаткової адаптації.

Розумне пристосування – доречні модифікації освітнього простору, розкладу та засобів навчання для реалізації прав осіб з ООП на освіту нарівні з іншими.

1.10. Стратегія схвалюється Педагогічною радою та затверджується наказом директора із обов'язковим оприлюдненням на вебсайті Закладу.

ІІ. СТРАТЕГІЯ ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

2.1. **Стратегія забезпечення якості освіти** реалізується як постійний цикл: планування – виконання – контроль – коригування. Вона спрямована на створення стійкого підґрунтя для всебічного розвитку вихованців з ООП, розвиток життєвих компетентностей учнів, максимальну соціалізацію дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, забезпечення їхнього соціального захисту та успішного життєвого старту, партнерство з батьками для корекції порушень та адаптації дітей, а також підтримку професійного ресурсу педагогів.

2.2. Реалізація стратегічних цілей Закладу здійснюється через систему постійно діючих **внутрішніх процедур**, структурованих за ключовими напрямами:

2.2.1. Освітнє середовище та безпека:

Забезпечення ресурсів – розвиток матеріально-технічної бази, інформаційних і цифрових систем; створення безпечного, безбар'єрного та сенсорно комфортного середовища.

Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) – створення безпечного психоемоційного клімату, профілактика насильства, швидке реагування на конфлікти та взаємодія з батьками.

2.2.2. Система оцінювання учнів:

Формування компетентностей учнів – заходи, уроки, виховні й корекційні заняття для розвитку життєвих, предметних та соціально-побутових навичок вихованців.

2.2.3. Педагогічна діяльність:

Підвищення кваліфікації педагогів – регулярне навчання, самоосвіта та курсова підготовка педагогів, зокрема з дефектології та профілактики вигорання.

Запобігання академічній недоброчесності – дотримання педагогами авторського права (зокрема при використанні ШІ) та виховання в учнів самостійності й поваги до чужої праці.

2.2.4. Управлінські процеси та партнерство:

Розвиток партнерства з батьками та відкритість – спільне проєктування ІПР, залучення батьків до оцінювання якості роботи закладу та прозорість діяльності через вебсайт.

Самооцінювання та моніторинг – регулярна внутрішня оцінка ефективності діяльності Закладу на основі аналізу чинників впливу, динаміки виконання ІПР та анкетувань.

2.3. **Система контролю** виступає головним регулятором, що забезпечує стабільність та гнучкість внутрішньої системи якості:

Систематичний контроль за освітнім процесом – плановий, оперативний, тематичний і фронтальний контроль адміністрації: відвідування уроків, перевірка документації, виконання навчальних планів та освітньої програми.

Моніторинг якості освіти – науково обґрунтоване спостереження за освітнім процесом та динамікою розвитку учнів; дає об'єктивні дані про сформованість життєвих компетентностей і психоемоційний клімат.

Аналіз результатів – підсумковий етап: аналіз даних, виявлення сильних сторін і ризиків; результати обговорюються педрадою та є підставою для коригування Стратегії розвитку й ІПР.

2.4. Самооцінювання діяльності закладу освіти є **ключовим інструментом** внутрішньої системи забезпечення якості освіти і спрямоване на постійне вдосконалення освітнього середовища, педагогічної діяльності, системи оцінювання здобувачів освіти та управлінських процесів.

2.5. Самооцінювання здійснюється на **принципах** об'єктивності, прозорості, системності, колегіальності та партнерства всіх учасників освітнього процесу (адміністрації, педагогічних працівників та батьків або інших законних представників учнів).

2.6. Процедура створення та функціонування **робочої групи з самооцінювання**

2.6.1. **Етап формування складу та організації роботи.** Робоча група є тимчасовим колегіальним органом, що створюється щорічно на початку навчального року (не пізніше вересня) наказом керівника закладу освіти, яким затверджується її персональний склад. Конкретні напрями дослідження, завдання та строки проведення самооцінювання в поточному навчальному році визначаються робочою групою самостійно на її першому засіданні.

2.6.2. **Кількісний та якісний склад групи.** Кількість членів робочої групи визначається залежно від масштабів закладу та завдань оцінювання, але не може бути меншою за 5 осіб. До складу групи на засадах добровільності та партнерства залучаються:

– *голова робочої групи* (як правило, заступник керівника з навчально-виховної чи виховної роботи або один із досвідчених педагогів);

– *секретар робочої групи* (відповідає за ведення документації та протоколювання засідань);

– *представники педагогічного колективу*: вчителі-дефектологи, логопеди, вихователі, практичний психолог, соціальний педагог;

– *представники батьківської спільноти* (за згодою, делеговані рішенням Ради батьків або батьківського комітету закладу).

2.6.3. **Повноваження та обов'язки робочої групи.** Члени робочої групи мають право безперешкодного доступу до узагальнених даних моніторингів, право відвідувати уроки, корекційні заняття (відповідно до графіку спостережень), проведення опитування (анкетування, інтерв'ювання).

Робоча група безпосередньо здійснює:

–розробку (або адаптацію) інструментарію: анкет для батьків і педагогів, форм спостережень;

–збір, кодування та аналітичну обробку отриманих результатів;

–підготовку узагальненого звіту (аналітичної довідки) з висновками та пропозиціями для розгляду на засіданні педагогічної ради.

2.6.4. **Регламент роботи:** засідання робочої групи проводяться в міру потреби, але не рідше трьох засідань за цикл самооцінювання: настановче засідання (визначення напрямів самооцінювання, планування, розподіл обов'язків), проміжне (аналіз ходу збору даних) та підсумкове (формулювання висновків та визначення рівнів діяльності). Рішення робочої групи оформлюються протоколами, які підписують голова та секретар групи.

2.7. **Модель та періодичність** проведення самооцінювання. Заклад освіти здійснює внутрішнє оцінювання за комбінованою моделлю, яка поєднує поточний моніторинг та стратегічний аналіз:

Щорічне самооцінювання – проводиться щороку за окремими визначеними напрямами освітньої діяльності або за комплексом критеріїв, що потребують першочергової уваги в поточному навчальному році.

Комплексне самооцінювання – проводиться у повному обсязі за всіма чотирма напрямами освітньої діяльності один раз на 5 років (в обов'язковому порядку – у рік, що передує проведенню планового інституційного аудиту).

2.8. **Напрями**, за якими здійснюється внутрішнє оцінювання якості освітньої діяльності в Закладі, структуровані відповідно до рекомендацій Державної служби якості освіти:

Напрям оцінювання	**Об'єкт моніторингу в спеціальній школі**	**Предмет моніторингу**
Освітнє середовище Закладу	Будівлі, кабінети, укриття, прилегла територія. Психологічний клімат у закладі.	Фізична безпека, безбар'єрність, відсутність сенсорних тригерів, наявність та облаштування зон розвантаження. Рівень тривожності вихованців, відсутність булінгу (цькування), комфортність взаємодії.
Система оцінювання здобувачів освіти	Здобувачі освіти (учні). Індивідуальні програми розвитку (ІПР).	Динаміка індивідуального поступу, рівень сформованості соціально-побутових та життєвих навичок. Ефективність, гнучкість та об'єктивність інструментів формувального (безбального) оцінювання.
Педагогічна діяльність працівників	Педагогічні працівники (вчителі-дефектологи, вихователі, фахівці).	Рівень спеціальної компетентності, якість застосування адаптованих методик, засобів візуальної підтримки та позитивного поведінкового менеджменту.
Управлінські процеси Закладу	Управлінська діяльність адміністрації. Взаємодія з партнерами.	Ефективність координації психолого-педагогічного консиліуму (ППК), якість стратегічного планування, організація роботи з батьками. Забезпечення умов для профілактики професійного вигорання колективу.

2.9. **Методи та інструменти збору інформації:**

Вивчення (аналіз) документації:

– вивчення розпорядчих, організаційних і планувальних документів Закладу, зокрема наказів, протоколів засідань педагогічної ради, освітньої програми, навчальних планів, календарно-тематичних планів педагогічних працівників, класних журналів та інших документів, що стосуються відповідних напрямів і критеріїв самооцінювання;

– аналіз результатів моніторингів, контрольних заходів та інших процедур оцінювання, проведених у Закладі, зокрема узагальнених результатів моніторингу навчальних досягнень учнів;

– вивчення аналітичних довідок, звітів, узагальнених результатів опитувань, спостережень та інших матеріалів, що містять інформацію про стан і якість освітньої діяльності Закладу;

– використання результатів моніторингу індивідуальних програм розвитку (ІПР), відображених в аналітичних довідках та інших підсумкових матеріалах, для оцінювання відповідних аспектів освітнього процесу.

Спостереження:

– *за освітнім середовищем* – щодо доступності, безбар'єрності та безпеки освітнього середовища, облаштування укриттів, наявності й використання сенсорних кімнат, зон перезавантаження та засобів візуальної підтримки учнів;

– *за проведенням уроків і корекційно-розвиткових занять* – щодо застосування педагогічними працівниками адаптованих методик, диференційованого підходу, засобів візуальної підтримки та методів позитивної поведінкової підтримки.

Опитування (анкетування, інтерв'ювання):

– *педагогічних працівників* – щодо умов праці, професійного розвитку, психологічного клімату та забезпечення методичними матеріалами;

– *батьків (або осіб, які їх замінюють)* – щодо рівня задоволеності якістю навчання, корекційної допомоги, безпеки в Закладі та рівня взаємодії родини з фахівцями школи для підтримки дитини в домашніх умовах.

Конкретні методи та інструменти збору інформації, а також джерела інформації для самооцінювання визначаються робочою групою відповідно до обраних напрямів, критеріїв і показників оцінювання з урахуванням мети та завдань самооцінювання в поточному навчальному році.

2.10. **Внутрішня документація Закладу,** що забезпечує організацію освітнього та корекційно-розвиткового процесів і є об'єктом аналізу ВСЗЯО:

Стратегічні та планові документи:

– стратегія розвитку Закладу;

– річний план роботи Закладу (включаючи плани роботи вихователів та структурних підрозділів);

– освітня програма Закладу (розроблена на основі типових освітніх програм для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку) та навчальний план.

Документи індивідуального супроводу здобувачів освіти:

– індивідуальні програми розвитку (ІПР) учнів з ПІР;

– індивідуальні навчальні плани (за потреби);

– протоколи засідань психолого-педагогічного консиліуму;

– картки моніторингу динаміки розвитку вихованців та фіксації результатів корекційно-розвиткової роботи;

– медичні картки (з дотриманням законодавства про захист персональних даних).

Навчально-методична та журнальна документація:

– календарно-тематичне планування вчителів та вчителів-дефектологів;

– плани корекційно-розвиткових занять (логопедів, психологів, дефектологів);

– класні журнали (включно з обліком корекційно-розвиткових занять);

– журнали (плани) роботи вихователів спеціальних груп/класів.

Колегіальна та розпорядча документація

– протоколи засідань педагогічної ради Закладу;

– накази директора з основної діяльності, що регулюють якість освіти та безпеку середовища;

– матеріали внутрішньошкільного моніторингу (аналітичні довідки, звіти, результати анкетувань).

2.11. З метою уникнення суб'єктивізму внутрішньошкільний адміністративний контроль інтегрується у систему самооцінювання не як інструмент фіксації помилок, а як засіб виявлення професійних труднощів педагогів та визначення шляхів надання їм методичної допомоги.

2.12. **Рівні оцінювання освітньої діяльності.** За результатами узагальнення інформації робоча група встановлює рівень ефективності функціонування внутрішньої системи за кожним із напрямів відповідно до орієнтовних критеріїв ДСЯО:

Високий рівень – процеси є системними, ефективними та повністю забезпечують якість освіти.

Достатній рівень – діяльність ведеться на належному рівні, але є поодинокі недоліки, які оперативно усуваються.

Рівень, що вимагає покращення – виявлено системні прорахунки, які потребують корекції та методичної підтримки.

Низький рівень – діяльність не забезпечує базових вимог до якості освітнього процесу, потребує кардинальних управлінських рішень.

2.13. **Оформлення та використання результатів:**

–узагальнені результати самооцінювання (аналітична довідка або звіт) детально обговорюються на засіданні педагогічної ради за участю представників батьківської спільноти;

–результати самооцінювання є обов'язковим компонентом щорічного Звіту про діяльність закладу освіти керівника та оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу (або сайті засновника);

–дані самооцінювання є основою для коригування Стратегії розвитку закладу освіти та формування завдань Річного плану роботи на наступний навчальний рік.

2.14. Взаємозв’язок між діючими внутрішніми процедурами та очікуваними результатами їх впровадження з метою оцінки ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти визначено у *Додатку 1* до цього Положення.

ІІІ. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Забезпечення академічної доброчесності в Закладі є невід'ємною частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти та спрямоване на утвердження чесності, взаємоповаги, відповідальності та довіри між усіма учасниками освітнього процесу.

3.2. **Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками** передбачає:

– посилання на джерела інформації у разі використання сторонніх ідей, тверджень, методичних розробок, ілюстративних чи дидактичних матеріалів;

–дотримання законодавства про авторське право та суміжні права;

−надання достовірної інформації про результати власної педагогічної, корекційної чи методичної діяльності, результати моніторингів та досягнень вихованців;

−контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти (в межах їхніх індивідуальних та пізнавальних можливостей).

3.3. Особливості **використання штучного інтелекту** (ШІ) **педагогами:**

– використання генеративних моделей ШІ дозволяється як допоміжний інструмент для візуалізації, створення ілюстрацій, підбору ідей, структурування матеріалів або розробки адаптованих дидактичних карток;
– використання тексту, повністю згенерованого ШІ, у відкритих методичних розробках, авторських статтях, звітних чи планових документах без власної аналітичної, дефектологічної та творчої переробки прирівнюється до академічного плагіату;
– у разі суттєвого використання ШІ для матеріалів на виставки, конкурси чи атестацію педагог робить примітку про використану ШІ-систему.

3.4. Особливості розуміння академічної доброчесності **здобувачами освіти**:

Зважаючи на особливості психофізичного розвитку учнів закладу (порушення інтелектуального розвитку), класичні поняття академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація наукових текстів) до них не застосовуються.

Формування академічної доброчесності в учнів реалізується через виховну та корекційну роботу і передбачає:

−стимулювання до самостійного виконання доступних навчальних, практичних та творчих завдань;

−недопущення списування під час виконання поточних перевірочних робіт чи тестів (якщо це передбачено ІПР дитини);

−виховання поваги до результатів праці інших учнів (на уроках праці, образотворчого мистецтва, під час виховних заходів).

3.5. **Порушенням академічної доброчесності** педагогами Закладу визнається:

Академічний плагіат – видача чужих методичних матеріалів, виховних планів чи корекційних програм за власні.

Фабрикація та фальсифікація – вигадування чи підробка даних у картах моніторингу динаміки розвитку учнів, звітах, протоколах чи журналах.

Обман та списування – надання завідомо неправдивої інформації про свою діяльність.

Академічне хабарництво – отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінок чи показників розвитку учнів, що не відповідає реальним даним моніторингу.

3.6. **Заходи із запобігання порушенням** академічної доброчесності в Закладі.

3.6.1. **Робота з педагогічним колективом.** Заходи спрямовані на захист їхнього авторства та недопущення плагіату:

Просвітницько-інформаційна робота: семінари щодо правил цитування, посилань на джерела та використання ліцензійного контенту.

Регламентація використання ШІ-технологій: ознайомлення вчителів із межами коректного використання ШІ з обов'язковим зазначенням цього у методичних розробках.

Експертний фільтр: взаєморецензування методичних матеріалів перед публікацією чи атестацією (на базі методичних об'єднань).

Консультативна підтримка: індивідуальна допомога молодим педагогам щодо оформлення напрацювань згідно з вимогами доброчесності.

3.6.2. **Робота з учнями та їхніми законними представниками (батьками).** Заходи мають суто виховний, наочний та ігровий характер.

Формувальні адаптовані бесіди: Цикл виховних годин, казок і терапевтичних метафор про чесність у навчанні та самостійність.

Психологічний супровід оцінювання: Спільна робота психолога й дефектологів щодо зниження тривожності учнів через страх низької оцінки.

Практика «авторського права» змалечку: навчання учнів підписувати свої роботи та дякувати товаришам за допомогу.

Взаємодія з батьками: проведення роз'яснювальної роботи на батьківських зборах про те, що домашні або творчі завдання, виконані батьками замість дитини, шкодять її розвитку та порушують принципи доброчесності.

3.7. **Заходи реагування на порушення академічної доброчесності**.

У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності розгляд справи здійснюється уповноваженою особою або комісією з питань академічної доброчесності Закладу відповідно до вимог *Положення про академічну доброчесність*.

До осіб, які вчинили порушення академічної доброчесності, застосовуються заходи академічної та/або дисциплінарної відповідальності (для педагогічних працівників – відмова у присвоєнні/позбавлення категорій чи звань, проходження курсу підвищення кваліфікації, а також заходи дисциплінарного впливу згідно з КЗпП України; для здобувачів освіти – виховні заходи впливу) у порядку, визначеному чинним законодавством, Положенням про академічну доброчесність Парасковіївської спеціальної школи № 40 Донецької обласної ради та локальними актами закладу.

IV. НАПРЯМИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

4.1. Безпекове освітнє середовище

Під час оцінювання освітнього середовища робоча група добирає джерела перевірки з урахуванням обраних критеріїв і фактичних умов роботи закладу. Умови, які не реалізуються в поточному форматі навчання, оцінюються лише за наявності відповідних підстав (деталізовані критерії та джерела перевірки наведено у *Додатку 2* цього Положення).

4.1.1**. Безпекові умови навчання та праці**

Фізична безпека та доступність. Забезпечення безпечних умов і доступності освітнього середовища для учнів з особливими освітніми потребами з урахуванням формату навчання.

Санітарно-гігієнічні умови. Дотримання санітарних і гігієнічних вимог відповідно до умов організації освітнього процесу.

Цивільний захист і безпека праці. Організація передбачених законодавством заходів із цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та охорони праці.

Безпечне харчування. Забезпечення якості та безпечності харчування відповідно до законодавства, якщо його організовує заклад.

Кібербезпека. Безпечне використання цифрових засобів і платформ, захист персональних даних та формування навичок безпечної поведінки в цифровому середовищі.

4.1.2. **Впровадження універсального дизайну та розумного пристосування**

Безбар'єрність і доступність освітнього середовища. Застосування принципів універсального дизайну та розумного пристосування, використання засобів візуальної підтримки відповідно до потреб учнів і формату навчання.

Урахування сенсорних потреб учнів. Зменшення надмірних зорових і звукових подразників та сенсорного навантаження з урахуванням індивідуальних потреб учнів.

Розумне пристосування умов навчання. Добір навчальних матеріалів, засобів і способів виконання завдань відповідно до індивідуальних освітніх потреб учнів; за очного навчання – також облаштування робочих місць.

4.1.3. **Забезпечення психологічного благополуччя та протидія насильству**

Запобігання булінгу (цькуванню). Реалізація заходів із запобігання булінгу та інформування учасників освітнього процесу про порядок повідомлення й реагування.

Запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми. Захист учнів від насильства, жорстокого поводження та дискримінації відповідно до законодавства й локальних документів закладу.

Порядок реагування. Своєчасний розгляд повідомлень про булінг, насильство та жорстоке поводження, вжиття передбачених законодавством заходів реагування й захисту постраждалих.

Психологічне благополуччя та підтримка. Профілактика емоційного неблагополуччя, виявлення потреби в психологічній допомозі та надання підтримки з урахуванням потреб учнів.

4.1.4. **Корекційно-розвивальний та мотивувальний освітній простір**

Корекційно-розвивальні методи та засоби навчання. Використання методів і засобів навчання та корекційно-розвиткової роботи відповідно до освітніх потреб учнів і формату навчання.

Партнерство з родиною. Взаємодія з батьками або іншими законними представниками щодо організації навчання, індивідуальних потреб і прогресу учнів; співпраця з інклюзивно-ресурсними центрами в межах їхньої компетенції.

Підтримка мотивації та індивідуального прогресу. Заохочення зусиль і досягнень учнів, урахування індивідуального темпу навчання та відстеження особистого поступу.

Інформаційно-ресурсне забезпечення. Забезпечення учнів доступними, зокрема адаптованими й цифровими, навчальними матеріалами та засобами навчання відповідно до їхніх освітніх потреб.

4.2. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

4.2.1. Оцінювання результатів навчання, виховання та корекційного поступу учнів у Закладі здійснюється на засадах гуманізму, позитивного ставлення до особистості дитини та гнучкості. Головною метою оцінювання є не констатація рівня академічних помилок, а відстеження індивідуального прогресу розвитку кожної дитини, стимулювання її

пізнавальної активності та формування життєвих компетентностей (деталізовані критерії та джерела перевірки наведено у *Додатку 3* цього Положення).

4.2.2. **Нормативна база та критерії оцінювання**

4.2.2.1. Оцінювання результатів навчання та корекційного поступу здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку (навчально-методичні посібники за заг. ред. О.В. Чеботарьової; ІСП НАПН України, 2019–2020), листа МОН № 1/23101-21 від 29.12.2021, наказу МОН № 1093 від 02.08.2024 та методичних рекомендацій МОН і УІРО «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами» (2024), типових освітніх програм для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та Індивідуальних програм розвитку (ІПР), затверджених ППК.

4.2.2.2. Критеріями оцінювання є:
– рівень самостійності виконання завдань;
– використання допоміжних засобів (адаптовані матеріали);
– динаміка розвитку мовлення, пізнавальних процесів та життєвих компетентностей;
– позитивні зміни у соціальній взаємодії та поведінці.

4.2.3. **Об'єктами моніторингу та оцінювання** у Закладі є:
– ***академічний компонент (навчальні досягнення*)**: рівень засвоєння адаптованого або модифікованого навчального матеріалу з предметів відповідно до індивідуального навчального плану вихованця (за наявності).
– **корекційно-розвитковий компонент:** динаміка подолання чи компенсації психофізичних порушень, розвиток мовлення, пізнавальних процесів, великої та дрібної моторики, просторової орієнтації та лікувальної фізкультури (ЛФК).
– **компонент життєвої компетентності (соціальний поступ):** рівень сформованості навичок самообслуговування, соціально-побутового орієнтування, комунікативної взаємодії, вміння безпечно поводитися в побуті та громадських місцях.

4.2.4. **Особливості оцінювання** учнів з порушеннями інтелектуального розвитку:
– оцінювання є виключно критеріальним, формувальним та індивідуалізованим;
– базовим інструментом відстеження результатів є Індивідуальна програма розвитку (ІПР), яка розробляється ППК для кожного учня на навчальний рік;
– враховуються особливості сенсорного сприйняття, мовленнєвого розвитку та емоційного стану дитини; за потреби застосовуються засоби візуалізації й альтернативної комунікації.

4.2.5. **Види, процедури та шкала оцінювання** результатів навчання та корекційного поступу:

4.2.5.1. **За термінами та призначенням** у закладі застосовуються такі види оцінювання:
– **Формувальне (поточне):** щодня у процесі навчання й виховання; використовуються словесне заохочення, піктограми, знакові системи для підтримки успіху та позитивної поведінки.
– **Періодичне (моніторингове):** тричі на рік (вересень, грудень, травень); динаміка розвитку фіксуються у картках та ІПР.
– **Підсумкове:** наприкінці року; оцінюються досягнення дитини відносно її власних стартових результатів.

4.2.5.2. **За шкалою оцінювання** освітній процес розмежовується на такі рівні:

– **1–4 класи:** лише вербальне й безбальне оцінювання (словесні судження, піктограми, наліпки).

– **5–10 класи:** можлива бальна шкала (за рішенням педради), з урахуванням індивідуального темпу та рекомендацій ППК в ІПР.

– **Учні з помірними інтелектуальними порушеннями:** три рівні — І (початковий), ІІ (середній), ІІІ (достатній); оцінюється індивідуальна динаміка та сформованість адаптаційних умінь.

4.2.6. **Корекційно-розвиткові заняття** проводяться за такими напрямами:

– **Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку:** розвиток і корекція психічних процесів, подолання порушень мовлення, розвиток рухової сфери та координації.

– **Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня:** формування стійких навичок життєдіяльності, побутова адаптація та загальний фізичний розвиток.

– **Заняття з корекції відповідних недоліків (індивідуальні, групові):** розвиток мовлення, лікувальна фізкультура (ЛФК), ритміка, соціально-побутове орієнтування (СПО).

4.2.7. **Правила забезпечення прозорості оцінювання:**

– Критерії та очікувані результати навчання/корекції є відкритими й детально роз'яснюються батькам (або особам, які їх замінюють) під час складання та підписання ІПР.

– Батьки вихованців мають право отримувати вичерпну інформацію про динаміку розвитку своєї дитини на індивідуальних консультаціях із вчителями-дефектологами, практичними психологами, вчителями-логопедами та вихователями.

– У Закладі заборонено відкрите порівняння результатів оцінювання та досягнень різних учнів між собою.

– Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або інших законних представників).

4.2.8. З метою проведення оперативних коригувальних заходів у закладі проводиться **моніторинг якості освітньої діяльності** учнів шляхом:

– вимірювання знань учнів із базових предметів упродовж навчального року (контрольні роботи, тестування);

– аналізу та порівняння рівня навчальних досягнень за результатами тематичних атестацій і семестрового оцінювання;

– збору, аналізу та узагальнення інформації про фактори, які впливають на успішність навчання;

– розробки рекомендацій щодо організації коригувальної діяльності учнів для досягнення певного рівня компетентностей;

– створення відповідних навчально-методичних матеріалів для коригування навчальної підготовки учнів.

4.2.9. Результати моніторингових досліджень узагальнюються аналітичним наказом, при необхідності розглядаються на засіданнях педагогічної ради, методичних об’єднань.

4.3. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Оцінювання педагогічної діяльності в спеціальному закладі освіти спрямоване на підвищення професійної майстерності педагогів, стимулювання їхнього саморозвитку, забезпечення ефективності корекційно-розвиткового та виховного процесів (деталізовані критерії та джерела перевірки наведено у *Додатку 4* цього Положення).

4.3.1. **Нормативно-правове забезпечення** оцінювання педагогічної діяльності

Оцінювання педагогічної діяльності здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» (розділ VII, ст. 59), Закону України «Про повну загальну середню освіту» (ст. 22, 24), Положення про спеціальну школу, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних працівників (постанова КМУ від 21.08.2019 № 800), Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН від 09.09.2022 № 805) та відповідних професійних стандартів за посадами.

4.3.2. **Напрями та критерії** оцінювання педагогічної діяльності:

–**Професійна компетентність та кваліфікація:** освітній рівень, категорія, володіння дефектологічними методиками, розробка ІПР та адаптованих матеріалів, наявність авторських матеріалів.

–**Результативність освітньої та корекційної діяльності:** якість послуг, індивідуальна позитивна динаміка розвитку учнів.

–**Якість міжособистісної взаємодії та створення освітнього середовища:** робота у складі ППК, взаємодія з батьками, створення психологічного комфорту.

–**Безперервний професійний розвиток та інноваційна діяльність:** регулярність підвищення кваліфікації, самоосвіта, впровадження інновацій.

4.3.3. **Критерії оцінювання діяльності за категоріями посад**

4.3.3.1. **Вчителі-дефектологи:**

–**Професійна майстерність.** Володіння методиками спеціальної дидактики, адаптація матеріалу під нозологію та можливості учнів.

–**Корекційна спрямованість уроку.** Реалізація корекційних цілей уроку; використання наочних посібників та допоміжних технологій.

–**Індивідуалізація навчання.** Якість розробки й реалізації ІПР у частині навчальних планів, відстеження динаміки розвитку учня.

4.3.3.2. **Вихователі спеціальних груп/класів-комплектів:**

–**Створення виховного та соціалізуючого середовища.** Організація життя вихованців у другій половині дня; формування навичок самообслуговування й гігієни.

–**Позаурочна корекційно-виховна робота.** Якісне проведення самопідготовок, організація дозвілля, виховних і гурткових занять.

–**Охорона життя та здоров'я.** Дотримання режиму дня та санітарних вимог, контроль стану вихованців у позаурочний час.

4.3.3.3. **Вчителі-логопеди:**

–**Діагностико-прогностична діяльність.** Мовленнєвий скринінг і вивчення структури мовленнєвих порушень вихованців.

–**Результативність корекції.** Динаміка усунення вад мовлення (дислексії, дисграфії), розвиток комунікативних навичок.

–**Консультативна робота.** Взаємодія з учителями й батьками щодо інтеграції логопедичних прийомів у навчання.

4.3.3.4. **Практичний психолог:**

–**Психологічний супровід.** Сприятливий психоклімат, супровід адаптації учнів, зокрема евакуйованих чи в складних обставинах.

–**Корекція емоційно-вольової сфери.** Заняття з подолання тривожності й агресії, розвитку емпатії та саморегуляції.

–**Психологічна просвіта.** Семінари й тренінги з профілактики вигорання, використання терапевтичних метафор.

4.3.4. **Правила** оцінювання діяльності: системність, комплексність, прозорість та об'єктивність.

Методи збору інформації: аналіз занять та уроків, перевірку документації (планів, журналів, карток розвитку), анкетування батьків та колег.

4.3.5. **Механізм оцінювання** педагогічної діяльності полягає у взаємозв'язку та поєднанні професійного самооцінювання педагога та внутрішньошкільного адміністративного контролю.

–**Професійне самооцінювання** (самоаналіз) педагогічного працівника: включає аналіз власної діяльності, оцінку ефективності методів роботи та виконання ІПР.

–**Внутрішньошкільний адміністративний контроль**: отримання об'єктивної інформації та надання методичної підтримки; підтверджує результати самооцінювання через відвідування занять, аналіз документації та динаміку учнів.

4.3.6. **Періодичність контролю та самооцінювання:**

–**Самооцінювання:** поточне (рефлексивне); періодичне (двічі на рік наприкінці семестрів у формі карток самоаналізу); підсумкове (у межах атестації).

–**Адміністративний контроль:** поточний (щотижневий/щомісячний перегляд журналів та документації); періодичний (щопівріччя – аналіз виконання ІПР та планів); тематичний (цільовий аналіз з аналітичною довідкою та наказом); персональний (вивчення системи роботи перед атестацією).

4.3.7. **Професійний розвиток та атестація/сертифікація:** педагоги самостійно планують свій розвиток (затверджується Педрадою); пріоритетними є теми цифрових навичок, дефектології, психологічної підтримки та домедичної допомоги. Атестація проводиться раз на 5 років (Наказ МОН №805). Добровільна сертифікація всіляко підтримується та зараховується як чергова атестація із встановленням передбачених надбавок.

4.4. Критерії, правила та процедури оцінювання ефективності управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

Оцінювання управлінської діяльності керівництва (директора та заступників директора) здійснюється з метою визначення ефективності управління закладом, відповідності критеріям людиноцентризму та забезпечення високої якості спеціальної освіти й соціального захисту вихованців. Ця процедура є безперервною та інтегрованою у внутрішню систему забезпечення якості освіти (деталізовані критерії та джерела перевірки наведено у *Додатку 5* цього Положення).

Нормативно-правова база:

–Порядок проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (наказ МОН №17 від 09.01.2019),

–Методичні рекомендації Державної служби якості освіти щодо самооцінювання управлінської діяльності.

Оцінюванню підлягають наступні **складові діяльності керівництва**.

4.4.1. **Стратегічне планування, моніторинг та відкритість діяльності.**

4.4.1.1. Стратегія розвитку та система планування

Критерії: Наявність затвердженої Стратегії розвитку закладу на основі самооцінювання, орієнтованої на якість освітнього, корекційного й виховного процесів.

Правила та процедури:

– річне планування та відстеження результативності на основі Спеціальної освітньої програми;

– регулярний аналіз ефективності планів і щорічне самооцінювання якості освітньої діяльності;

– утримання у безпечному й гігієнічному стані будівель, обладнання, лікувально-корекційних зон, кабінетів СПО та майстерень.

4.4.1.2. Прозорість, інформаційна відкритість та поширення позитивного іміджу

Критерії: Публічність інформації про діяльність закладу на відкритих ресурсах згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

Правила оцінювання:

– функціонування вебсайту закладу з дотриманням вимог доступності для осіб із порушеннями зору/слуху;

– регулярне оновлення інформації відповідно до законодавства (кошторис, фінансові звіти, ліцензії);

– поширення позитивної інформації, презентація досягнень вихованців і колективу в медіапросторі.

4.4.2. **Ефективність кадрової політики та професійний розвиток.**

4.4.2.1. Формування штату та оптимізація кадрів:

– формування штату кваліфікованими педагогічними, медичними й технічними працівниками відповідно до штатного розпису;

– у разі організаційно-штатних змін – суворе дотримання трудового законодавства та правил діловодства.

4.4.2.2. Мотивація та методичний супровід.

Мотиваційна система: система матеріального й морального заохочення (преміювання, надбавки, нагороди) для стимулювання педагогів.

Розвиток та наставництво: методичний супровід, адаптація та наставництво для молодих і новоприйнятих педагогів.

4.4.3. **Людиноцентризм, взаємодія та захист прав учасників освітнього процесу.**

4.4.3.1. Реалізація прав, обов'язків та правил поведінки:

– у закладі діють оприлюднені *Правила поведінки*, обов'язкові для всіх учасників освітнього процесу, з якими ознайомлені працівники та учні;

– режим роботи та розклад занять розробляються з урахуванням вікових і психофізіологічних особливостей здобувачів освіти

– створення умов для реалізації *індивідуальних освітніх траєкторій* учнів на основі рішень засідань ППК та затверджених ІПР (Індивідуальних програм розвитку).

4.4.3.2. Соціальне партнерство, громадське самоврядування та конструктивне середовище:

– створення психологічно комфортного, безпечного середовища на засадах довіри та людиноцентризму;

– колегіальність управлінських рішень з урахуванням пропозицій органів громадського самоврядування закладу;

– батьківські збори – майданчик для діалогу та спільного вирішення питань життєдіяльності вихованців.

4.4.3.3. Специфіка захисту прав дітей на державному утриманні:

– забезпечує правовий і соціальний захист вихованців, зокрема координацію умов їхнього перебування, навчання та лікування у разі евакуації за кордон;

– забезпечує представництво інтересів дітей у судових та державних органах, зокрема через підсистему «Електронний суд» (ЄСІТС).

4.4.4. **Антикорупційна політика та академічна доброчесність.**

Процедури вивчення та реагування:

– ознайомлення колективу з нормами антикорупційного законодавства та академічної доброчесності;

– просвітницькі заходи (семінари, бесіди) для працівників і вихованців, інтеграція теми у виховні години;

– фіксація та розгляд випадків недоброчесної поведінки через Комісію з академічної доброчесності чи Раду з профілактики.

4.4.5. **Цифровізація управління (ІКТ).**

Напрями використання ІКТ керівництвом:

– діловодство й документообіг через електронні системи (бази даних, хмарні сховища, електронні журнали);

– дотримання законодавства щодо захисту персональних даних працівників та вихованців під час роботи в цифрових реєстрах, інформаційних системах та при оприлюдненні матеріалів.

4.4.6. **Вимоги до особистісних якостей** та оцінка компетентності керівника.

Ефективність лідерства та рівень реалізації управлінських функцій визначаються через моніторинг професійно-особистісного профілю керівника за такими індикаторами:

Якість / Компетентність	**Прояви в управлінській діяльності**
Цілеспрямованість та саморозвиток	Самовдосконалення в менеджменті освіти, підвищення кваліфікації за управлінським напрямом.
Професійна компетентність	Знання нормативно-правової бази спеціальної освіти, психології управління та трудового права.
Динамічність та самокритичність	Оперативне реагування на зміни законодавства, об'єктивний аналіз власних рішень.
Управлінська етика	Справедливість, повага до гідності особистості, запобігання конфліктам інтересів і мобінгу.
Прогностичність та аналітичність	Аналіз ризиків, прогнозування розвитку закладу, виважені рішення на основі даних.

Креативність та інноваційність	Підтримка новітніх корекційних методик і цифрових технологій, відкритість до інновацій.
Управління ризиками та кризовими ситуаціями	Плани реагування на кризові ситуації, забезпечення психологічної та фізичної безпеки учасників процесу.

Результати оцінювання оформлюються аналітичними довідками чи звітами, розглядаються на педраді та використовуються для коригування Стратегії розвитку закладу.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. **Порядок затвердження та набуття чинності.**

5.1.1. Положення «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти» ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту його схвалення та затвердження наказом керівника закладу освіти.

5.1.2. Це Положення є безстроковим і діє до моменту ухвалення та затвердження нового Положення у зв’язку з докорінними змінами в освітньому законодавстві України.

5.2. **Порядок внесення змін та доповнень.**

5.2.1. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися за ініціативою керівника закладу, рішенням педагогічної ради, а також за пропозиціями ППК чи органів громадського самоврядування (батьківського комітету).

5.2.2. Усі зміни та доповнення розглядаються й ухвалюються на засіданні педагогічної ради закладу освіти та затверджуються відповідним наказом директора. Вони оформлюються як додатки до Положення або викладаються у його новій редакції.

5.2.3. Норми цього Положення, які вступають у суперечність із новоприйнятими законодавчими та нормативно-правовими актами України у сфері освіти, втрачають чинність автоматично. До моменту внесення змін заклад керується нормами прямої дії вищих державних актів.

5.3. **Контроль та доступність документа.**

5.3.1. Оригінал Положення зберігається в номенклатурних справах закладу освіти.

5.3.2. З метою забезпечення відкритості та прозорості діяльності закладу освіти, копія цього Положення в обов'язковому порядку оприлюднюється на офіційному вебсайті установи протягом десяти днів після його затвердження.

5.3.3. Контроль за дотриманням вимог цього Положення та функціонуванням ВСЗЯО покладається на керівника закладу освіти та заступників директора з навчально-виховної та корекційної роботи відповідно до їхніх посадових обов'язків.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Таблиця до розділу ІІ «Стратегія та процедури забезпечення якості освіти»

Взаємозв'язок між діючими внутрішніми процедурами та очікуваними результатами

Напрям діяльності та процедура	Очікувані результати впровадження процедури
І. Освітнє середовище та безпека	
Забезпечення ресурсів	Оновлена, безпечна та безбар'єрна матеріально-технічна база закладу; сенсорно комфортний простір і зони розвантаження; повна готовність укриття до сучасних викликів.
Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) і насильству	Безпечний, толерантний психоемоційний клімат у колективі; своєчасне виявлення й мінімізація ризиків деструктивної поведінки; швидкий алгоритм реагування та взаємодія з батьками у разі конфліктів.
ІІ. Система оцінювання учнів	
Формування компетентностей учнів	Розвиток життєвих, предметних і соціально-побутових навичок вихованців; максимальна самостійність, соціалізація та інтеграція дітей у суспільство.
ІІІ. Педагогічна діяльність	
Підвищення кваліфікації педагогів	Опанування інновацій дефектології (альтернативна комунікація, поведінковий менеджмент); професійне зростання і якість корекційно-розвиткової роботи; профілактика вигорання працівників.
Запобігання академічній недоброчесності	Дотримання педагогами авторського права (зокрема при використанні ШІ); формування у вихованців навичок самостійності та поваги до чужої праці.
ІV. Управлінські процеси та партнерство	
Розвиток партнерства з батьками та відкритість	Реальне педагогічне партнерство й активна участь батьків у житті закладу; спільне проєктування ІПР дитини; висока довіра родин і прозорість через вебсайт.
Самооцінювання та моніторинг	Об'єктивні дані про стан освітніх і управлінських процесів за участю батьків; своєчасне виявлення сильних сторін і коригування Стратегії розвитку та Річного плану.
Систематичний контроль	Дотримання вимог спеціальних навчальних планів і програм; якісне ведення шкільної документації (ІПР, журнали занять); висока виконавча дисципліна рішень колегіальних органів.
Моніторинг якості освіти та аналіз результатів	Науково обґрунтовані дані про динаміку розвитку вихованців; об'єктивні управлінські рішення на основі аналізу ризиків; стабільне підвищення ефективності освітнього і корекційного процесів.

Додаток 2

Таблиця до розділу 4.1. «Критерії, правила і процедури оцінювання освітнього середовища закладу освіти»

Оцінювання освітнього середовища

Напрям	Критерії	Джерела перевірки
Безпекові умови навчання та праці	Фізична безпека та доступність Санітарно-гігієнічні умови Цивільний захист і безпека праці Безпечне харчування (за потреби) Кібербезпека та захист персональних даних	Документи з питань безпеки, результати спостережень Наявні акти, висновки та інші відповідні документи Накази, плани, інструкції, матеріали інструктажів Документи з організації харчування Локальні документи, інформаційні матеріали
Впровадження універсального дизайну та розумного пристосування	Безбар'єрність і доступність освітнього середовища Урахування сенсорних потреб учнів Розумне пристосування умов навчання	Навчальні матеріали, засоби візуальної підтримки, цифрові ресурси Матеріали корекційно-розвиткової роботи, спостереження ІПР, навчальні матеріали й завдання
Забезпечення психологічного благополуччя та протидія насильству	Запобігання булінгу (цькуванню) Запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми Порядок реагування Психологічне благополуччя та підтримка учнів	Локальні документи, інформаційні матеріали Відповідні локальні документи, матеріали профілактичної роботи Документи щодо реагування на відповідні випадки (за наявності) Матеріали психологічної роботи, зворотний зв'язок
Розвивальний та мотивувальний освітній простір	Розвивальні методи та засоби навчання Партнерство з родиною Підтримка мотивації та індивідуального прогресу Інформаційно-ресурсне забезпечення	Освітня програма, планування, навчальні матеріали Матеріали комунікації з родинами, документи ІРЦ (за наявності) Результати моніторингу досягнень, узагальнені результати виконання ІПР Навчальні матеріали та цифрові освітні ресурси

Додаток 3

Таблиця до розділу 4.2. «Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти»

Оцінювання здобувачів освіти

Компонент	**Критерії**	**Джерела перевірки**
Академічний компонент (навчальні досягнення)	Рівень засвоєння адаптованого/модифікованого матеріалу; Самостійність виконання завдань; Використання допоміжних засобів (PECS, адаптовані матеріали); Динаміка знань порівняно з попереднім рівнем.	ІПР; Картки моніторингу; Контрольні роботи, тести; Журнали обліку занять.
Корекційно-розвитковий компонент	Динаміка розвитку мовлення, пізнавальних процесів; Розвиток моторики, просторової орієнтації; Виконання планів корекційної роботи; Позитивні зміни у поведінці.	Протоколи ППК; Логопедичні картки; Звіти психолога; Журнали ЛФК, ритміки.
Компонент життєвої компетентності (соціальний поступ)	Навички самообслуговування; Соціально-побутове орієнтування; Комунікативна взаємодія; Вміння безпечно поводитися в побуті та громадських місцях.	ІПР (життєві компетентності); Щоденники спостережень; Анкетування батьків; Звіти вихователів.
Види оцінювання	Формувальне (щоденне, вербальне, знакове); Періодичне (тричі на рік); Підсумкове (на кінець року, «дитина відносно себе»)	Картки моніторингу; ІПР; Протоколи ППК; Аналітичні накази.
Шкала оцінювання	Початкова ланка – вербальне оцінювання; Середня/старша – багаторівнева або бальна шкала; Помірний ступінь – диференційовані рівні (I–III)	Рішення педради; Типові програми; ІПР; Журнали оцінювання.
Прозорість та конфіденційність	Відкритість критеріїв для батьків; Індивідуальні консультації; Заборона порівняння дітей між собою; Конфіденційність результатів.	Протоколи зустрічей з батьками; ІПР; Журнали консультацій; Внутрішні накази.
Моніторинг якості освітньої діяльності	Вимірювання знань; Аналіз тематичних атестацій; Вивчення факторів успішності; Розробка рекомендацій для корекції.	Контрольні роботи; Семестрові оцінки; Анкетування учнів/батьків; Аналітичні довідки.

Додаток 4

Таблиця до розділу 4.3. «Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників»

Оцінювання педагогічної діяльності

Напрям	Критерії	Джерела перевірки
Професійна компетентність та кваліфікація	Освітній рівень, категорія, педагогічні звання; Знання корекційних методик, робота з ІПР; Авторські програми, публікації; Атестація/сертифікація.	Дипломи, сертифікати; ІПР учнів; Методичні розробки, публікації; Атестаційні листи.
Результативність освітньої та корекційної діяльності	Якість освітніх послуг; Динаміка розвитку учнів (порівняно з попередніми результатами); Виконання планів корекційної роботи.	• Картки моніторингу • Звіти ППК • Журнали обліку занять • Плани корекційної роботи
Якість міжособистісної взаємодії та освітнього середовища	Співпраця з колегами, участь у ППК; Взаємодія з батьками (просвіта, консультації); Створення психологічно комфортного середовища.	Протоколи педради, ППК; Анкетування батьків; Звіти психолога; Виховні плани.
Безперервний професійний розвиток та інноваційна діяльність	Регулярність підвищення кваліфікації; Участь в експериментальній/інноваційній діяльності; Самоосвіта, впровадження ІКТ.	Сертифікати курсів; Протоколи методоб'єднань; Авторські дидактичні матеріали; Звіти про інноваційні проєкти.
Специфіка за категоріями посад	Дефектологи: адаптація матеріалів, реалізація корекційних цілей; Вихователі: формування навичок самообслуговування, дозвілля; Логопеди: динаміка мовленнєвої корекції; Психологи: супровід адаптації, профілактика вигорання.	ІПР, мовленнєві картки; Журнали самопідготовки; Протоколи занять; Звіти психолога, анкетування.

Додаток 5

Таблиця до розділу 4.4. «Критерії, правила і процедури оцінювання ефективності управлінської діяльності керівних працівників»

Оцінювання управлінської діяльності

Напрям	Критерії	Джерела перевірки
Стратегічне планування та моніторинг	Наявність затвердженої стратегії розвитку; Виконання річних планів; Системність самооцінювання.	Стратегія розвитку; Річний план роботи; Протоколи педради; Аналітичні довідки самооцінювання.
Прозорість та відкритість	Оновлення офіційного сайту; Доступність інформації для осіб з ООП; Публічність фінансових звітів.	Вебсайт закладу; Сторінки у соцмережах; Опубліковані кошториси, ліцензії, звіти.
Кадрова політика	Дотримання трудового законодавства; Оптимальність штатного розпису; Наставництво та адаптація нових кадрів.	Накази про прийом/звільнення; Штатний розпис; Протоколи кадрових комісій; План підвищення кваліфікації.
Мотивація та професійний розвиток	Система преміювання та заохочення; Організація методичного супроводу; Підвищення кваліфікації педагогів.	Накази про преміювання; Сертифікати/свідоцтва курсів; План методичної роботи.
Людиноцентризм та захист прав	Дотримання прав учнів та працівників; Реалізація ІПР; Колегіальність управлінських рішень.	Правила поведінки; ІПР та протоколи ППК; Протоколи педради, батьківських зборів.
Соціальне партнерство	Взаємодія з органами самоврядування; Психологічний комфорт середовища; Активний діалог з батьками.	Протоколи учнівського та батьківського самоврядування; Анкетування учнів/батьків; Звіти психолога.
Антикорупційна політика та доброчесність	Ознайомлення колективу з нормами; Реагування на випадки порушень; Проведення просвітницьких заходів.	Протоколи комісії з доброчесності; План виховної роботи; Звіти про семінари/тренінги.
Цифровізація управління	Використання електронних систем; Захист персональних даних; Електронний документообіг.	Електронні журнали/бази даних; Політика захисту даних; Звіти про використання ІКТ.
Особистісні якості керівника	Саморозвиток та підвищення кваліфікації; Управлінська етика; Прогностичність та інноваційність.	Сертифікати курсів; Анкетування колективу; Звіти про впровадження інновацій.